

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Martina Lachmanna a soudců Martina Bobáka a Jana Ferfeckého ve věci

žalobců: a) I. T.
b) nezletilý A. T.
c) nezletilý D. T.
všichni pobytem X
nezletilí žalobci ze zákona zastoupení žalobkyní a)

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad štolou 936/3, 170 00 Praha 7

v řízení o žalobě na ochranu před nezákonnými zásahy žalovaného, které spočívaly ve vrácení žádostí o dočasnou ochranu žalobcům dne 25. 8. 2025 pro jejich nepřijatelnost

takto:

- I. Zásah žalovaného spočívající v tom, že žalobkyni a) vrátil dne 25. 8. 2025 její žádost o dočasnou ochranu, zaevidovanou pod čj. OAM-0409836/DO-2025, jako nepřijatelnou, byl nezákonný. Žalovanému se přikazuje, aby obnovil stav před vrácením žádosti o dočasnou ochranu žalobkyně a) ze dne 25. 8. 2025, zaevidované pod čj. OAM-0409836/DO-2025.
- II. Zásah žalovaného spočívající v tom, že žalobci b) vrátil dne 25. 8. 2025 jeho žádost o dočasnou ochranu, zaevidovanou pod čj. OAM-0409850/DO-2025, jako nepřijatelnou, byl nezákonný. Žalovanému se přikazuje, aby obnovil stav před

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

vrácením žádosti o dočasnou ochranu žalobci b) ze dne 25. 8. 2025, zaevidované pod čj. OAM-0409850/DO-2025.

- III. Zásah žalovaného spočívající v tom, že žalobci c) vrátil dne 25. 8. 2025 jeho žádost o dočasnou ochranu, zaevidovanou pod čj. OAM-0409833/DO-2025, jako nepřijatelnou, byl nezákonný. Žalovanému se přikazuje, aby obnovil stav před vrácením žádosti o dočasnou ochranu žalobci c) ze dne 25. 8. 2025, zaevidované pod čj. OAM-0409833/DO-2025.
- IV. Žalovaný je povinen zaplatit žalobcům náhradu nákladů řízení ve výši 93 Kč, a to do 1 měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobkyně a) i její synové, žalobci b) a c), jsou občany Ukrajiny. Z podané žaloby a vyjádření žalovaného vyplývá, že žalobci dne 25. 8. 2025 v ČR požádali o udělení pobytového oprávnění z titulu dočasné ochrany. Jejich žádosti (3 tiskopisy) jim ovšem žalovaný vrátil jako nepřijatelné, neboť měli dle žalovaného získat dočasnou ochranu v jiném členském státě EU ve smyslu § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaných invazí vojsk Ruské federace, ve znění pozdějších předpisů (lex Ukrajina). Nepřijatelnost vyznačil žalovaný přímo v tiskopisech žádostí.
2. Žalovaný vyhodnotil žádosti jako nepřijatelné, protože žalobci získali dočasnou ochranu v Německu. To zjistil z Platformy pro výměnu informací o žadatelích a držitelích dočasné ochrany (TPP), v níž je u žalobců v rubrice „*Type of protection*“ uveden znak „*ia*“, který se používá tehdy, získal-li cizinec v členském státě povolení k pobytu z titulu dočasné ochrany a toto povolení je již neplatné (*inactive*).

II. Podání stran

3. Žalobci uvedli, že vycestovali do Německa, kde získali dočasnou ochranu. Následně se rozhodli přesídlit do ČR. V návaznosti na to se v Německu vzdali dočasné ochrany. K tomu žalobkyně a) dokládá potvrzující e-mail německého úřadu o tom, že v souvislosti s odjezdem do zahraničí celé rodině ze zákona zanikla platnost povolení k pobytu. Dne 25. 8. 2025 žádali o dočasnou ochranu v ČR. Tím, že jim žalovaný vrátil žádosti jako nepřijatelné, postupoval v rozporu s judikaturou. Toto žalobci považují za nezákonný zásah.
4. Výlukou ze soudního přezkumu podle § 5 odst. 2 zákona č. 65/2022 Sb. žalobci označili za rozpornou s právem EU. Na podporu svého názoru odkázali na rozsudek Soudního dvora Evropské unie (SDEU) z 27. 2. 2025, C-753/23, *Krasiliva*.
5. Ohledně věci samé žalobci odkázali mj. na rozsudek Nejvyššího správního soudu (NSS) z 3. 4. 2025, čj. 1 Azs 174/2024-42. Dovodili, že § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb. nelze v projednávané věci aplikovat, neboť je v rozporu s právem EU. Podle aktuální judikatury nelze žádost o dočasnou ochranu považovat za nepřijatelnou jen proto, že žadatel – občan Ukrajiny – má nebo měl dočasnou ochranu v jiném členském státě. Ačkoli platí, že nelze současně čerpat výhody dočasné ochrany ve více státech, NSS jasně vymezil, jak má správní orgán postupovat, zjistí-li, že žadatel již má ochranu v jiném členském státě. Žalovaný má takovou žádost přijmout k věcnému posouzení a ověřit, zda žadatel v době

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

podání žádosti skutečně disponuje platným oprávněním k pobytu. Pokud tomu tak není, musí dočasnou ochranu udělit. Žalovaný nerespektuje závěry ustálené judikatury.

6. Žalovaný ve vyjádření z 29. 9. 2025 uvedl, že dle platformy TPP žalobci získali dočasnou ochranu v Německu, což postačuje k tomu, aby postupoval podle § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb. a vrátil jim žádosti jako nepřijatelné. Přitom zopakoval ty samé argumenty, které již mnohokrát přednesl v jiných řízeních před zdejším soudem (např. v nedávné době v řízení pod sp. zn. 18 A 38/2025, 10 A 86/2025, 18 A 63/2025 či 18 A 67/2025). Žalovaný upozornil na to, že žalobci sice v žádosti označili otce rodiny jako osobu, která v ČR pobývá, avšak tento není držitelem oprávnění k pobytu v ČR za účelem dočasné ochrany.

III. Posouzení věci soudem

7. Při přezkoumání tvrzeného zásahu vycházel soud ze skutkového stavu zjištěného ke dni svého rozhodnutí [§ 87 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (s. ř. s.)].
8. Ve věci samé soud neshledal potřebu nařídít jednání ani pro potřeby dokazování. Podkladem pro rozhodnutí soudu jsou primárně tiskopisy žádostí o dočasnou ochranu, které žalobci podali u žalovaného a které jim žalovaný vrátil. Obsah těchto dokumentů je stranám z povahy věci dobře znám a není mezi nimi sporný. Posouzení důvodnosti žaloby záleží na zodpovězení právní otázky. Žalovaný argumentoval dohodou členských států o vyloučení čl. 11 směrnice o dočasné ochraně. Tento byl podkladem pro přijetí prováděcího rozhodnutí Rady 2022/382 (jde tedy o jeden z podkladů pro přípravu právního předpisu a do jisté míry o obdobu důvodové zprávy), soudu je jeho obsah znám z mnoha předchozích řízení o obdobných žalobách a mezi účastníky řízení není o jeho obsahu sporu. Proto jím není třeba provádět dokazování, což potvrzuje veškerá dosavadní judikatura NSS, jenž jej v řadě níže citovaných rozsudků v obdobných věcech opakovaně hodnotil, aniž jím on nebo krajské soudy v předchozích řízeních provedly dokazování. Pro účely posouzení právní otázky soud nemusel dokazovat ani potvrzením, že se žalobci v Německu již nepožívají dočasné ochrany. Skutkové poznatky, jež by případným provedením těchto listin k důkazu bylo možné nabýt, soud nepotřeboval pro posouzení důvodnosti žalobní argumentace.
9. Žaloba je přípustná (rozsudek 1 Azs 174/2024, bod 26).
10. Ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. může správní soud poskytnout tehdy, jsou-li kumulativně splněny podmínky, aby žalobce byl přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením („zásahem“ v širším smyslu) správního orgánu, které nejsou rozhodnutím (4. podmínka), a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (5. podmínka). Tyto podmínky musí být splněny kumulativně. Není-li, byť jen jediná z uvedených podmínek splněna, nelze žalobci ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. poskytnout (rozsudek NSS ze 17. 3. 2008, čj. 2 Aps 1/2005-65, č. 603/2005 Sb. NSS).
11. V projednávané věci jsou splněny první, druhá a pátá podmínka, neboť vrácení žádosti o dočasnou ochranu žalobcům pro nepřijatelnost představuje přímý zásah do jeho práv, a to bez ohledu na to, že jim již v minulosti byla dočasná ochrana udělena v jiném členském státě EU (v Německu). Z judikatury vyplývá, že vrácení žádosti pro nepřijatelnost může být zásahem ve smyslu § 82 s. ř. s. (rozsudek NSS z 30. 5. 2017, čj. 10 Azs 153/2016-52, č. 3601/2017 Sb. NSS). Čtvrtá podmínka testu je taktéž splněna.
12. Žaloba je rovněž včasná a podala ji osoba k tomu oprávněná.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

13. Zbývá tedy posoudit, zda žalovaný postupoval v souladu s právními předpisy, pokud žádosti o dočasnou ochranu vrátil jako nepřijatelné. Soud předesílá, že v relativně nedávné době došlo k notnému judikaturnímu vývoji stran chápání institutu dočasné ochrany. V první řadě nelze opomenout již citovaný rozsudek SDEU ve věci C-753/23, *Krasilova*, na nějž NSS navázal „dubnovou judikaturou“ v rozsudcích z 1. 4. 2025, čj. 5 Azs 273/2023-27, č. 4683/2025 Sb. NSS, a z 3. 4. 2025, čj. 1 Azs 336/2024-42 a 1 Azs 174/2024-42. Tyto prvotní závěry pak převzaly i další senáty NSS (např. rozsudky z 8. 4. 2025, čj. 9 Azs 20/2024-37, ze 17. 4. 2025, čj. 2 Azs 271/2024-43, z 24. 4. 2025, čj. 10 Azs 4/2025-49, z 25. 4. 2025, čj. 5 Azs 217/2023-36, a mnoho dalších).
14. Posléze reagoval i zdejší soud, který již zohlednil i navazující argumentaci žalovaného (např. rozsudky z 23. 4. 2025, čj. 10 A 6/2025-61, z 30. 4. 2025, čj. 5 A 36/2025-38, z 16. 5. 2025, čj. 10 A 42/2025-33, z 20. 5. 2025, čj. 5 A 42/2025-39, z 3. 6. 2025, čj. 18 A 2/2025-52, z 13. 6. 2025, čj. 11 A 55/2025-37, ze 17. 6. 2025, čj. 10 A 56/2025-39, ze 17. 7. 2025, čj. 18 A 49/2025-33). Rozhodující senát se s vyslovenými závěry plně ztotožňuje, resp. na nich nehodlá nic měnit. Proto z nich vychází a v podrobnostech na jejich precizní odůvodnění odkazuje. Níže uvedené pasáže bez dalšího přejal především z rozsudků z 6. 8. 2025, čj. 18 A 38/2025-36, z 11. 8. 2025, čj. 10 A 86/2025-27, a z 26. 8. 2025, čj. 11 A 97/2025-31. Nevypořádá-li soud v tomto rozsudku adresně dílčí výtky žalovaného, je tomu tak pouze proto, že žalovanému jsou konkrétní odpovědi na jeho neutuchající polemiku s dubnovou judikaturou NSS známy již ze shora uvedených rozsudků, resp. i z mnoha dalších rozsudků v obdobných či skutkově takřka totožných věcech. Navzdory tomu, že žalovaný tyto závěry setrvale nerespektuje, soud nepovažuje za účelné, aby je v jejich celistvosti neustále opakoval. Soud připomíná, že správní orgány, stejně jako krajské soudy, jsou obecně povinny respektovat judikaturu NSS a závěry z ní vyplývající, a to ve všech skutkově a právně obdobných případech (§ 12 odst. 1 s. ř. s. a čl. 4 odst. 3 Listiny základních práv a svobod). Pokud se od existující judikatury chtějí odchýlit, musí předložit racionální a závažné konkurující důvody (rozsudek NSS z 17. 7. 2025, čj. 1 Azs 111/2025-34, bod 17 a násl.). Soud k tomu dodává, že by mělo jít o kvalitativně nové důvody, nikoli o opakování těch, s nimiž se soudy již mnohokrát vypořádaly.
15. Klíčovým zůstává, jakkoli se tomu žalovaný brání, že žádost osoby požívající dočasné ochrany (resp. osoby, která v minulosti požívala dočasnou ochranu) na základě prováděcího rozhodnutí Rady (EU) 2022/382, na něž této osobě vzniká nárok na základě čl. 8 odst. 1 směrnice Rady 2001/55/ES, není správní orgán oprávněn vrátit této osobě jako nepřijatelnou podle § 5 odst. 1 písm. c) nebo d) zákona č. 65/2022 Sb. z toho důvodu, že tato osoba o povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany požádala nebo jí bylo toto povolení uděleno také v jiném členském státě EU. Zjistí-li žalovaný při podání žádosti oprávněné osoby o povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany, že tato osoba je vedena v informačním systému členských států (TPP) jako držitelka povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany v jiném členském státě, je povinen takovou žádost přijmout, vést o ní řádné správní řízení dle zákona č. 221/2003 Sb. v jeho rámci poučit oprávněnou osobu o jejích právech a v návaznosti na její případná tvrzení, důkazní návrhy či jiné procesní kroky ověřit, zda jí povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany bylo jiným členským státem skutečně uděleno a zda dosud, ke dni rozhodování správního orgánu, trvá.
16. Tím spíše to musí platit u nynějších žalobců, kteří i podle žalovaného nejsou nadále držiteli dočasné ochrany v Německu (viz znak „*ia*“ v TPP). Žalobci patrně vůbec nedisponují povolením k pobytu založeným na dočasné ochraně, stěží lze proto hovořit o jejich

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

sekundárním pobytu v ČR (sekundární volbě hostitelského státu). Z tohoto pohledu je nyní argumentace žalovaného nepřijatelná až nemístná. Žalovaný řádně nevysvětlil, proč by žalobci nemohli žádat o dočasnou ochranu v ČR. V důsledku toho, že žalobcům vrátil žádosti jako nepřijatelné, vůbec neřešil okolnosti získání či ztráty dočasné ochrany v Německu. Při „náběru“ žádostí lze dle soudu vycházet pouze z toho, že žalobci splňují kritéria pro přiznání dočasné ochrany ve smyslu prováděcího rozhodnutí. Svědčí jim i právo volby hostitelského státu, které pro zásah žalovaného, jenž jim žádost vrátil jako nepřijatelnou, nemohli realizovat.

17. Na právě uvedeném nic nemění návrh nového „aktualizačního“ prováděcího rozhodnutí Rady z 13. 6. 2025, na který žalovaný poukázal ve svém vyjádření k žalobě, a stejně tak ani vlastní „aktualizační“ prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2025/1460 z 15. 7. 2025, o prodloužení dočasné ochrany zavedené prováděcím rozhodnutím (EU) 2022/382, jež již nabylo účinnosti dne 13. 8. 2025.

18. Prováděcí rozhodnutí 2025/1460 skutečně obsahově převzalo části návrhu, na něž upozornil žalovaný, konkrétně je zařadilo do bodů 4-6 recitálu, které znějí následovně.

Vzhledem k tomu, že určitá osoba může v daném okamžiku požívat práv spojených s dočasnou ochranou pouze v jednom členském státě, by členské státy k zajištění toho, aby tato zásada byla respektována, a s cílem zabránit vícenásobným registracím k dočasné ochraně měly zamítnout žádosti o povolení k pobytu podané na základě čl. 8 odst. 1 směrnice 2001/55/ES, pokud je zřejmé, že dotčená osoba již povolení k pobytu na tomto základě získala v jiném členském státě. To by bylo v souladu s rozsudkem Soudního dvora ze dne 27. února 2025 ve věci C-753/23 (5), a zejména s jeho bodem 30.

V souvislosti s aktivací dočasné ochrany podle směrnice 2001/55/ES se členské státy v jednomyslně přijatém prohlášení ze dne 4. března 2022 dohodly, že nebudou uplatňovat článek 11 uvedené směrnice na osoby, které požívají dočasnou ochranu v daném členském státě v souladu s prováděcím rozhodnutím (EU) 2022/382 a které se přemísťují bez povolení na území jiného členského státu, pokud se členské státy na dvoustranném základě nedohodnou jinak.

S ohledem na tento celkový kontext by nic nemělo být vykládáno tak, že znamená povinnost členského státu vydat povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany osobě, která obdržela povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany v jiném členském státě.

19. Pomine-li soud že ustanovení recitálu (preamble) unijních předpisů nejsou závazná, citovaná část recitálu nutně nezpochybňuje závěry NSS učiněné v „dubnové“ judikatuře, pokud jde o výklad relevantního práva EU. I pokud by tedy soud přihlížel k interpretačnímu významu citovaných bodů, není zřejmé, že by se NSS mýlil (k tomu podrobně viz rozsudek NSS ze dne 11. 9. 2025, čj. 1 Azs 126/2025-28, bod 11 a násl., a na něj navazující judikaturu).

20. Podstatné je, že z aktualizačního prováděcího rozhodnutí ani z jeho preamble neplyne, že by členský stát mohl, zvláště v situaci, jaká nastala v nynějším případě, žádosti žalobců mechanicky procesně odmítnout jako nepřijatelné bez toho, aby je „propustil“ k věcnému posouzení.

21. Soud míní, že s postojem žalovaného nekoresponduje ani pozdější novelizace lex Ukrajina zákonem č. 314/2025 Sb., kterým byl do § 5 odst. 1 pod písm. f) s účinností od 3. 9. 2025 přidán další důvod nepřijatelnosti. Žádost je nově nepřijatelná také za situace, pokud je *podána cizincem, který je nebo byl držitelem dočasné ochrany v jiném členském státě Evropské unie nebo státě uplatňujícím Schengenský hraniční kodex v plném rozsahu, poté, co Ministerstvo vnitra Evropské komisi zaslalo oznámení podle § 3 odst. 3* (tj. oznámení o riziku vyčerpání kapacit pro zvládání následků plynoucích z hromadného přílivu vysídlených osob a potřebě přijetí opatření k zajištění rovnováhy mezi členskými státy). Podle zdůvodnění

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

pozměňovacího návrhu poslance Letochy, jímž byl tento bod vložen do novely, jde o reakci na judikaturu NSS. Novela dle něj měla regulovat možnosti sekundárního pohybu držitelů dočasné ochrany. Mohlo-li by optikou unijního práva obstát písm. d), jak tvrdí žalovaný, bylo by alespoň z hlediska držitelů dočasné ochrany v jiném členském státě EU, nadbytečné takovou úpravu (a celý mechanismus oznámení) zavádět, neboť tyto případy by zahrnovalo i písm. d), jehož je písm. f) fakticky podmnožinou.

IV. Závěr a náklady řízení

22. Proto soud dle § 87 odst. 2 věty první s. ř. s. určil, že zásahy žalovaného spočívající v tom, že žalobcům dne 25. 8. 2025 vrátil jejich žádosti jako nepřijatelné, byly nezákonné, a žalovanému přikázal, aby obnovil stav před vrácením těchto žádostí. Žádosti tudíž bude nutné věcně projednat a v případě splnění podmínek vydat pobytová oprávnění.
23. Vzhledem k tomu, že soud rozhodl bez zbytečného odkladu již ve věci samé, nerozhodoval o návrhu na nařízení předběžného opatření.
24. O nákladech řízení rozhodl soud výrokem IV podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobci byli ve věci samé úspěšní, mají proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalobce nezastupoval advokát a od soudního poplatku byli osvobozeni podle § 11 odst. 2 písm. i) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích. Jediným důvodně vynaloženým nákladem, který žalobci vynaložili, tak je poštovné ve výši 93 Kč za doručení žaloby soudu poštovní zásilkou. Tuto částku je žalovaný povinen zaplatit žalobkyni a) jako zákonné zástupkyni žalobců b) a c) do 1 měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u NSS, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje NSS.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá NSS. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet NSS lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Nesplní-li povinný (žalovaný) dobrovolně, co mu ukládají výroky vykonatelného rozhodnutí, mohou oprávnění (žalobci) podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

Praha 9. října 2025

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

Martin Lachmann v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.